

nuotta

Tynkkysen sukuseuran tiedotuslehti

N:o 31 / 2025

Sukuseura 30 vuotta

Sisällysluettelo

- 2 Arkistojen aarteita
- 3 Eskon puumerkki
- 4 Pentin muistokonsertti
- 5 Mummon perintö elää: käsityöharrastus syttyi uudelleen vuosien tauon jälkeen
- 6 Näin se alkoi – Sukua koolla kolme vuosikymmentä sitten
- 8 Tynkkysiä läheltä ja kaukaa
- 10 Sininen tuli eläinten väriksi lapsuudesta
- 12 Sodissa vuosina 1918 ja 1939–1945 menehtyneet Tynkkysen
- 15 Isän sotapolku ja elämä Uukuniemellä
- 16 Tynkkysen elävät ajassa
- 18 Tietoa sukututkimuksesta
- 19 Sukutoukka: Tallessa tärkeät hetket
- 20 Sukujuhla 2025

Arkistojen aarteita

Puheenjohtaja soittaa kitaraa.

Puheenjohtaja ja rahastonhoitaja perheen kanssa.

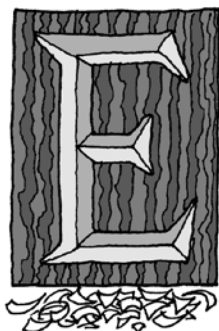

Puheenjohtaja ja rahastonhoitaja pyhäkoulupoikina.

Puheenjohtaja ja rahastonhoitaja hevosmiehinä.

Lehden kansikuva on ChatGPT:n tekoälyä hyödyntämällä tehty kuva. Tarkoituksena oli luoda Karjalan kunnailla -laulun sanojen ja tekoälyn yhdistelmänä kuva, joka kytkee Tynkkysen suvun historian nykypäivään. Siitähän myös sukuseuran toiminnassa on kyse: sukumme juurista ammennamme voimaa nykyhetkeen ja katsomme yhdessä kohti tulevaisuutta.

ESKON PUUMERKKI

Nyt se on alkanut, sukuseuramme juhluvuosi. Aikaisemmin emme ole merkittävästi hehkuttaneet tasakymmenien kohdalla, mutta toivon tämän vuoden juhlastamme kehittyvän jotain erityistä. Kuten jo aiemmin on kerrottu, kokoonnumme sukuseuramme syntysijoille Punkaharjun Vaaraan.

Sukuseuran syntysanat lausuttiin 29.4.1995 juhlapaikkamme Vaaran kylätalon naapurissa, Vaaran retkeilykeskuksessa eli entisessä Vaaran koulussa. Samaan paikkaan kutsuttiin Tynkkysiiä kautta Suomen ensimmäiseen sukujuhlaan 15.7.1995. Juhlaan osallistui 189 suvun jäsentä, joista 183 ilmoittautui sukuseuran jäseniksi.

Jäsenmäärä on vaihdellut hieman alle ja yli kahdensadan. Mukana on joukko perhejäseniä, jotka eivät näy jäsenrekisterissä numeroina. Nuotta-lehden postitusmäärä on noin 200. Seuran toiminta on kehittynyt alkuhaparoinnin jälkeen hyvin toimivaksi sukuyhteiseksi, ja ihan vertailukelpoiseksi valtakunnan muiden vastaavien joukossa. Erityisen ilahuttunut olen jopa palkitusta julkaisutoiminnas-

Etelä-Savon Urheilugaalassa 7.2.2025 palkittiin Olavin Retkeilijät ry Savonlinnan vuoden 2024 liikuttajana. Jäsenyys seurassa on yksi "elinkautiseni" ja nyk. varapuheenjohtajana pääsin pokaamaan em. pokaalia yhdessä pj:n kanssa.

tamme eli sukulehti Nuotasta. Myös kotisivumme ovat kehittyneet ja kehittyvät edelleen. Uusitut sivut löytyvät kätevästi osoitteesta www.tynkkysensukuseura.fi.

Sukujuhliemme osanottajat ovat jonkin verran vähentyneet huippuvuosista. Kerimäellä 1998 oli sali täynnä, kun läsnä oli 236 Tynkkystä. Savonlinnassa 2004 oli hieman enemmän tai vähemmän, tarkka luku kuitenkin puuttuu. Edellisen kerran Vaaran kylätalolle koontui 116 Tynkkystä, joista lapsia oli 16. Lasten ja nuorten määrän toivoisin kasvavan, kuten myös heitä kiinnostavan ohjelman.

Sukuseuran hallinnossa olemme pyrkineet siihen, että eri sukuhaarat olisivat mahdollisimman tasapuolisesti edustettuina. On kuitenkin todettava, että Punkaharjun Vaaran Tynkkysen ovat olleet

runsaimmin edustettuina hallituksessa. Edellä mainitut sukuhaarat ovat tosin lukumääräisesti suurimmat, joten ei voida puhua yliedustuksesta.

Ensimmäinen puheenjohtajuus lankei itseoikeutetusti sukuseuran perustamiseen merkittävästi vaikuttaneelle Aulis Tynkkyselle (1928–2024) Joensuusta. Aulis oli Pahatson sukuhaaraa, ja hän luotsasi seuraa vuodet 1995–2001 sekä seuran valmisteluvaiheen 1993–1995.

Pisimmän puheenjohtajan pestin on hoitanut Jouko Tynkkynen (1932–2016) Tuusulasta. Hänen kauttaan kesti peräti viisi kolmivuotiskautta. Jouko edusti Säämingin Vanhan Kosolan sukua.

Itselleni pestiä on kertynyt yhdeksän vuotta, mutta vielä elossa ja toiminnassa mukana olevana perustajajäsenenä tätä on kertynyt eri tehtävissä kaikkiaan 30 vuotta. Vaaran välitupalaisena edustan varmaan runsaslukuisinta sukuhaaraa.

Olen joskus puhunut sukupolvenvaihdoksesta tai nuorennusleikkauksesta seuran hallinnossa. Niinhän itse asiassa on koko ajan tapahtunutkin. Mukaan on tullut reilusti nuorempaa toimijaa, muun muassa Nuotan ja sometoimittajat Tiina ja Sonja, sihteeri Katja ja hallituksen jäsenet Niko ja Mikko.

Mielestäni on tullut aika vaihtaa myös nuorempaan puheenjohtajaan. Ehkä uusi löytyy taas jostakin uudesta sukuhaarasta. Tehän sen päätätte tulevassa sukukokouksessa Vaaran kylätalolla 2.8.2025. Toivon, että saamme paikalle runsas- ellei suorastaan ennätyslukuisen joukon Tynkkysiiä.

Toivotan kaikki sydämellisesti tervetulleiksi juhluvuoden juhlaan.

Esko Oskarinpoika Tynkkynen

Sukuseura on saanut uudet kotisivut

Sukuseuran uudet kotisivut julkaistiin talven aikana. Sivut tarjoavat tietoa muun muassa suvun jäsenistä ja tapahtumista sekä sukututkimuksesta. Sivuilta on alasivut "Tarinoita Tynkkysistä" ja "Kuvia tapahtumista", joissa julkaistaan mielellään suvun jäsenten kirjoittamia juttuja. Toivottavasti mahdollisimman moni innostuu kirjoittamaan juttuja meidän kaikkien yhteiseksi iloksi. Juttuja voi lähettää Sonjalle ja Tiinalle osoitteisiin:

sonja.k.tynkkynen@gmail.com ja
tiinatyn@gmail.com.

Kotisivut löytyvät osoitteesta www.tynkkysensukuseura.fi

Pentti Tynkkystä muistettiin konsertilla

Pentti Tynkkysen (30.9.1943–24.11.2023) muistokonsertti pidettiin Rantasalmen kirkossa 7.7.2024. Konsertissa olivat keskeisessä roolissa Pentin lapsenlapset ja pojat. Kalle, Liisa

ja Lara lauloivat Jyrin ja Valtterin säestyksellä. Jyri soitti taidokkaasti kitarasoolon. Lisäksi konsertissa esiintyi Pentin sisaruksista Maija soittaen muun muassa Pentin partiitan *Onpa taivaassa*

tarjona lapsillekin, sekä kesäkuoro Heikin johdolla laulaen Pentin säveltämän *Pyhäinpäivän hymnin*. Konsertti päättyi *Rantasalmen lauluun*.

Muistokonsertti pidettiin Rantasalmen kirkossa.

Laulamassa Lara ja Liisa.

Laulamassa Kalle, säestäjinä Valtteri ja Jyri.

Teksti: Maija Tynkkynen ja Heikki Tynkkynen, kuvat Heikki Tynkkynen ja Tiina Tynkkynen-Hieta

Mummon perintö elää: käsityöharrastus syttyi uudelleen vuosien tauon jälkeen

Helsingissä syntynyt ja asuva Vaaran Mehtolanniemen sukuhaaraan kuuluva Pirjo Tynkkynen opetteli pienessä tyttönä käsitöiden tekemistä mummonsa Anna Tynkkynen opastuksella. Opiskelun ja töiden myötä elämään tuli kuitenkin muuta tekemistä, ja käsityöharrastus jäi pitkäksi ajaksi taka-alalle.

Muutama vuosi sitten Pirjo tarttui jälleen puikkoihin, koukkuihin ja neuloihin, ja aloitti käsityöharrastuksen uudelleen. Vanhat taidot palautuivat nopeasti mieleen, ja Pirjon käsissä alkoi syntyä monenlaisia käsitöitä. Pirjo on tehnyt muun muassa isotöisen Arabia 150 vuotta -juhlapeiton, runsaasti erilaisia villasukkia ja -paitoja, sekä ristipisto- ja makrameetöitä. Joidenkin töiden valmistuminen on vaatinut aikaa useamman kuukauden, mutta esimerkiksi villasukat saattavat syntyä Pirjon taitavissa käsissä hyvinkin nopeasti.

Pirjo on myös suunnitellut itse malleja. Hän käyttää suunnittelutyökaluna Excel-taulukkoa ja Knit Pro2-nettisovellusta. Yksi mielenkiintoisimmista malleista ovat villasukat, joista löytyy Tynkkysille tuttuja kuvioita: sukissa on sukuseuran T-logo sekä verkkokuvio, mikä on helppo yhdistää suvun perinteisiin eli kalastukseen ja nuotanvetoon.

Tarkkuutta vaativatkaan käsityöt eivät ole työuransa karttojen parissa tehneelle Pirjolle ongelma. Pirjo on tehnyt ristipistotyönä muun muassa upean maailmankartan, joka on täynnä pieniä yksityiskohtia. Monet ystävät ja sukulaiset saavat nauttia Pirjon käden taidoista pukiessaan villasukkia ja -paitoja päälleen. Pirjon koira Huldakin kulkee toisinaan emäntänsä neuloma puku päällään, kun parivaljakko suuntaa yhteisille pitkille lenkeilleen.

Pirjo koiransa Huldan kanssa.

Hulda-koira esittelee Pirjo-emäntänsä tekemiä käsitöitä.

Pirjon suunnittelemat ja neulomat Tynkkys-sukat.

Yksityiskohta Pirjon ristipistotyönä tekemästä upeasta maailmankartasta.

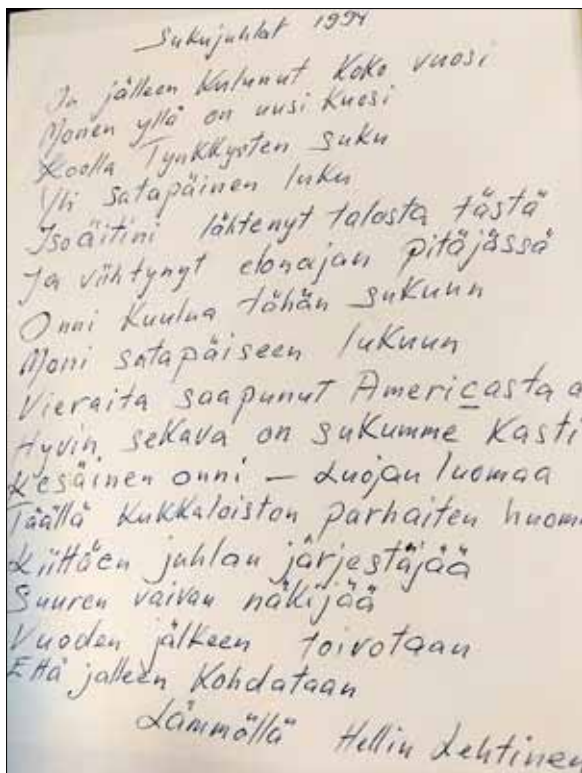
Teksti ja kuvat: Sonja Tynkkynen

Näin se alkoi: Sukua koolla kolme vuosikymmentä sitten

Sukua koolla Vaaran Välituvalla vuonna 1994.

Runo vieraskirjassa.

Suvun ensimmäiset isommat kokoon-
tumiset järjestettiin 1990-luvun al-
kupuolella. Nämä kuvat ovat vuoden
1994 heinäkuun 16. päivältä Vaaran
Välituvalla.

Sukuseuran puheenjohtajalla Esko
Tynkkysellä on vieraskirja, joka on kul-
kenut mukana sukukokouksissa.
Heinäkuun 1994 tapaamisen nimet
ovat kirjan ensimmäiset nimet.

Vieraskirjan mukaan paikalla oli su-
kulaisia Ruotsia ja Amerikkaa myöten.
Amerikan välitupalaiset ovat pitäneet
yhteyttä edelleenkin.

Ennen sukuseuran perustamista ja
vuoden 1995 ensimmäistä sukujuhlaa
Punkaharjun Retkeilykeskuksessa 15.
heinäkuuta suku ehti kokoontua joita-
kin kertoja eri kokoonpanoilla – kesän
1994 lisäksi.

Välitupalaiset olivat tavanneet myös
keväällä 1992 Punkaharjun seurakunta-
keskuksessa. Uukuniemen Tynkkysen-
kin olivat kokoontuneet omalla tahol-
laan.

Kesäksi 1993 Vaaran Tynkkysä oli
kutsuttu lehti-ilmoituksella yhteiseen
juhlaan kylätalolle. Koolla oli lähes sata-

lukuinen joukko väkeä. Suvun olivat kutsuneet koolle Aulis Tynkkynen, Erkki Tynkkynen ja Mauno Tynkkynen.

Toimikunta perustettiin viemään sukututkimusasiaa eteenpäin ja suunnittelemaan seuraavaa kokousta.

Vuoden 1995 sukujuhlaan Vaaran kylätalolle kutsuttiin kaikki Tynkkysen. Sukujuhlassa oli mukana 189 sukulaista. Heistä 183 ilmoittautui sukuseuran jäseniksi.

Sukutapaamiset olivat suosittuja, mistä kertovat jo osallistujamäärätkin, sanoo Erja Kosonen (o.s. Tynkkynen, Välituvan sukuhaaraa) Keski-Suomesta muistelllessaan 1990-luvun alun tapaamisia. Hän oli perheineen paikalla myös kesällä 1994 Välituvalla.

”Vaaran Tynkkysten edustajana sukuseura oli luonteva jatko Välituvan veljesten perheiden ilahduttavan tiiviiseen yhteydenpitoon. Sukuseuran tapaamisissa tunne kuulumisesta isoon sukuun ja sen perinteisiin on ollut hieno ja kantava muistutus yhteisistä juurista. Seuraavaa tapaamista odotellen!”

Teksti: Tiina Tynkkynen-Hieta,
Kuvat Tuomo Tynkkynen
ja Esko Tynkkynen

Tynkkysyä läheltä ja kaukaa

Catelyn ja Miranda Tynkkynen, Melbourne, Australia

Teillä on suomalainen sukunimi, joka ei ole kovin yleinen edes Suomessa, ja joka on erittäin harvinainen Suomen ulkopuolella. Asutte Australiassa, miten olette saaneet nimenne? Synnyittekö Tynkkysiksi vai oletteko saaneet sukunimenne muuta kautta?

Synnyimme Tynkkysiksi. Isämme nimi on Michael Tynkkynen. Isoisämme, ”pappa”, Jukka Tynkkynen syntyi Suomessa ja muutti Australiaan ollessaan teini-ikäinen.

Mitä sukunimenne merkitsee teille? Koetteko, että sukunimenne yhdistää teidät sukuunne?

Koemme, että sukunimi yhdistää meidät sukuun. Sukunimi on tärkeä osa meidän molemman identiteettiä.

Australia on monikulttuurinen maa, jossa asuu paljon ihmisiä eri puolilta maailmaa. Miten muut suhtautuvat sukunimeenne? Pidetäänkö sitä outona? Ovatko ihmiset kyselleet, mistä sukunimenne on peräisin?

Yleensä sukunimemme herättää ihmisten mielenkiinnon. Ihmiset kysyvät, mistä nimemme on lähtöisin.

Onko sukunimenne aiheuttanut väärinymmärryksiä tai huvittavia tilanteita?

Kyllä on. Usein ihmisten on vaikea lausua sukunimeämme. Toisaalta emme itsekään osaa lausua nimeämme samalla tavalla kuin suomalaiset. Yleensä joudumme tavaamaan nimemme kirjain kirjaimelta sekä virallisissa yhteyksissä että henkilökohtaisissa kontakteissa.

Sukunimenne on suomalainen. Oletteko kiinnostuneet suomalaisista juuristanne? Oletteko kiinnostuneet suomalaisesta kulttuurista tai kielestä? Oletteko käyneet Suomessa? Haluaisitteko käydä Suomessa?

Emme ole käyneet Suomessa, mutta haluaisimme kyllä ehdottomasti käydä siellä joskus. Meitä kiinnostaa myös suomen kieli, ja haluaisimme opetella puhumaan suomea.

Tunnetteko muita Tynkkysyä Australiassa? Mitä kautta tunnette heidät?

Kyllä tunnemme. Pappamme Jukan lisäksi isämme kolme veljeä, Dennis, David ja Matthew, ovat Tynkkysyä, sa-

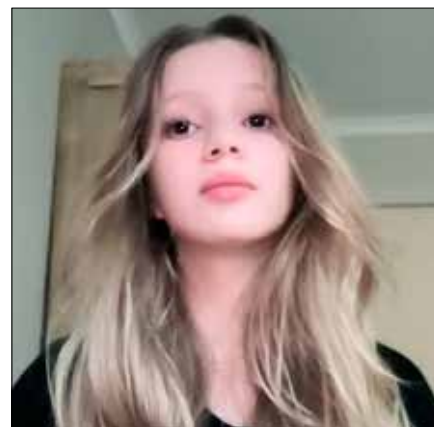
moin heidän lapsensa. Myös papan sisko Mirkku sekä veli Jyrki ja hänen lapsensa ovat Tynkkysyä.

Tunnetteko Tynkkysen suvun historiaa? Haluaisitteko tietää suvustanne enemmän? Mitkä asiat erityisesti kiinnostavat teitä?

Emme tunne, mutta olisi mielenkiintoista tietää lisää.

Catelyn Tynkkynen.

Miranda Tynkkynen.

Astin ja Tania Tynkkynen, Melbourne, Australia

Sinulla on suomalainen sukunimi, joka ei ole kovin yleinen edes Suomessa, ja joka on erittäin harvinainen Suomen ulkopuolella. Asut Australiassa, miten olet saanut nimesi? Synnyitkö Tynkkysiksi vai oletko saanut sukunimesi muuta kautta?

Astin: Synnyin Tynkkysiksi. Isäni nimi on Dennis Tynkkynen. Isoisäni Jukka Tynkkynen syntyi Suomessa ja muutti Australiaan ollessaan teini-ikäinen.

Tania: Sain nimeni, kun menin naimisiin mieheni Dennis Tynkkysen kanssa.

Mitä sukunimesi merkitsee sinulle? Koetko, että sukunimesi yhdistää sinut sukuusi?

Tania: Pidän sukunimestäni hyvin paljon. Tyttönimeni oli hyvin tavanomainen, ja minusta on mukavaa, kun minulla on nyt harvinainen sukunimi. Mielestäni se sopii hyvin myös minun etunimeeni. Häidemme jälkeen anoppini Sinikka Tynkkynen sanoi, että hääjuhlan aikana olin lausunut sukunimen Tynkkynen erittäin hyvin. Se teki minut iloiseksi ja olin ylpeä siitä.

Australia on monikulttuurinen maa, jossa asuu paljon ihmisiä eri puolilta maailmaa. Miten muut suhtautuvat sukunimeesi? Pidetäänkö sitä outona? Ovatko ihmiset kyselleet, mistä sukunimesi on peräisin?

Astin ja Tania: Yleensä sukunimemme herättää ihmisten mielenkiinnon. Ihmiset kysyvät, mistä nimemme on lähtöisin. Toisinaan ihmiset arvaavat, että sukunimemme on suomalainen, ja silloin keskustelu kääntyy yleensä Suomeen.

Onko sukunimesi aiheuttanut väärinymmärryksiä tai huvittavia tilanteita?

Astin: Kyllä on. Isäni kertoi minulle saaneensa kerran kirjeen, joka oli osoitettu herra Pinkmanille (Mr. Pinkman). Se oli hauskaa.

Tania: Kerran eräs lääkäri väitti itsepintaisesti, että olin kirjoittanut Tynkkynen-nimen väärin, koska siinä ei hänen mielestään ollut tarpeeksi vokaaleja. Tietenkään en ollut, ja tarjouduin näyttämään hänelle ajokorttini.

Sukunimesi on suomalainen. Oletko kiinnostunut suomalaisista juurista? Oletko kiinnostunut suomalaisesta kulttuurista tai kielestä? Oletko käynyt Suomessa? Haluaisitko käydä Suomessa?

Astin ja Tania: Olemme käyneet Suomessa. Kävimme siellä Denniksen ja Jukan kanssa vuonna 2023. Ihailimme sitä, kuinka vihreä Suomi on. Se on uskomattoman vihreä maa, jossa on paljon puita ja muuta kasvillisuutta kaikkialla. Ja niin paljon vettä.

Astin: Suomen kielen opettelu ei kiinnosta minua, sen sijaan aloitin venäjän kielen opiskelun tämän vuoden alussa.

Tunnetko muita Tynkkysii Australiassa? Mitä kautta tunnet heidät?

Astin ja Tania: Kyllä tunnen. Jukan ja Denniksen lisäksi Denniksen veljet ja heidän lapsensa ovat Tynkkysii. Myös Jukan sisko Mirkku sekä veli Jyrki ja hänen lapsensa ovat Tynkkysii.

Tunnetko Tynkkysen suvun historiaa? Haluaisitko tietää suvustasi enemmän? Mitkä asiat erityisesti kiinnostavat sinua?

Tania: En tunne. Olisi kuitenkin mukava oppia tuntemaan esimerkiksi suvun historiaa paremmin.

Tania ja Astin Tynkkynen.

Tania ja Astin joitakin vuosia sitten Uluru vuorella.

Ilona Tynkkynen, Jyväskylä, Suomi

Kuka olet, missä asut ja mistä olet kotoisin?

Olen Ilona Tynkkynen, 21-vuotias. Asun tällä hetkellä Jyväskylässä, ja olen alun perin kotoisin Savonlinnasta.

Mihin Tynkkysten sukuhaaraan kuulut?

Tynkkysen sukuhaaroista kuulun Vaaran kylästä Punkaharjulta lähtöisin olevaan haaraan.

Mitä teet?

Opiskelen tällä hetkellä Jyväskylän yliopistossa journalistiikkaa toista vuotta.

Mistä pidät ja mikä on ajankohtaista elämässäsi?

Ajankohtaista elämässäni on tällä hetkellä tietenkin huolehtia opinnoistani, saada oman alan työkokemusta, mutta tärkeimpänä yritän yhä enemmän oppia nauttimaan myös elämästä ja tekemään itselleni mieluisia asioita pakollisten tehtävien vastapainoksi.

Pidän paljon urheilusta ja tykkäänkin treenata joka päivä ainakin jotakin lajia. Yleensä käyn juoksulenkeillä tai kuntosalilla. Mieltäni rauhoittavat myös kirjojen lukeminen, runojen kirjoittaminen ja musiikki.

Mitä ajatuksia sinulla on sukutoiminnasta?

Sukutoiminnasta minulla ei ole vielä juurikaan tietoa tai ajatuksia. Olen seurannut vaarini Osmo Tynkkysen ja hänen veljensä Esko Tynkkysen toimintaa hyvin etäältä, olen lukenut muutaman kerran Nuotta-lehden ja osallistunut ai-

nakin muistaakseni kerran sukujuhliin.

Tunnen suvustani vain vähän ihmisiä, ja mielelläni oppisin myös lisää omista sukulaisistani ja suvun historiasta.

Mitä sukunimesi merkitsee sinulle? Koetko, että sukunimesi yhdistää sinut sukuusi?

Sukunimeni merkitsee minulle ennen kaikkea turvaa ja tukea, jota olen saanut omalta perheeltäni ja isovanhemmiltani kasvaessani lapsuudesta aikuiseksi.

Koen, että sukunimeni yhdistää minut sukuun, mutta niin kuin jo mainitsinkin, lähisukulaisiani kauemmas en ole vielä oppinut sukuani tuntemaan.

Tunnetko Tynkkysen suvun historiaa? Haluaisitko tietää suvustasi enemmän? Mitkä asiat erityisesti kiinnostavat sinua?

Tynkkysen suvun historiaa tunnen sen verran, mitä vaari on minulle opettanut ja mitä olen Tynkkysen sukukirjasta lukenut, mutta varmasti on vielä monia asioita, joita en ole edes ajatellut tutkia.

Minua kiinnostaa erityisesti suvun historia kytkettynä Suomen historiaan ja missä Tynkkysen suvun alkuperät löytyvät.

Ilona Tynkkynen.

Haastattelijana Sonja Tynkkynen, kuvat haastateltujen kotialbumeista

Sininen tuli eläinten väriksi lapsuudesta

Vihdin Nummelassa asuvan Kirsi-Marja Tynkkynen eli Kisun taidetta on tullut viime aikoina esille näyttelyihin. Näyttelyt alkoivat Punkaharjun Vaaran kylätalolta kesällä 2022. Sitten oli kahdeksan näyttelyä kirjastoissa sekä näyttelyt Aseman Taidelaiturilla Punkaharjulla viime kesänä ja syksyllä Vihdin Kirja-Aitassa. Tuorein näyttely oli helmikuussa Nummelan Via Dian ikkunagalleriassa.

Kuvataide on ollut harrastus, mutta myös työ, sillä Kirsi-Marja Tynkkynen on opettanut kuvataidetta ja musiikkia. Eläkkeellä hän on ollut kolme vuotta. Opettajanuran aikana taidetta ei tullut kovin paljoa tehtyä vapaa-ajalla. Eläkkeellä sitä on syntynyt enemmän.

Aluksi Kirsi-Marja Tynkkynen teki pieniä akvarelli- eli vesivärikortteja, jotka hän kehysti kirpparilta löytyneillä sekä uusilla kehyksillä. Akvarellikortteissa aiheina ovat nuoret naiset ja miehet, äidit lapsineen, isät lapsineen, pariskunnat, henkilö lemmikkieläimen tai soitti-

men kanssa, julkikkiset sekä suomalaiset taiteilijat.

Kylätalon näyttelyn jälkeen syksyllä Kirsi-Marja Tynkkynen näki televisiosta Maarit Tastulan ohjelman Elämä lyhyt, taide pitkä. Ohjelmassa Tastula vieraili Mikko Ranta-Huitin kanssa Huittien navetassa lukien hiehoille runoja niiden syöttöpöydällä istuen ja ruokarauhaa häiritsemättä. Samassa ohjelmassa kerrottiin myös tarina Hannu Huitin upeasta villapaidasta. Tämä ohjelma antoi idean pieneen akvarelliin.

– Lähetin kuvan heille sähköpostitse, ja kysyin kiinnostaako. He kiinnostuivat ja kysyivät akvarellin julkaisulupaa Facebook-sivulleen.

– Myönsin luvan, ja seuraavan vuoden kesällä vuonna 2024 taidettani oli esillä heidän pitämällään Aseman Taidelaiturilla.

Akvarellikortteja oli esillä 270 kappaletta, ja korttien lisäksi esillä olivat myös Kisun sinisen maailman eläinaiheiset akvarellit ja patsaat.

– Sininen väri töihini tulee ilmeisesti lapsuudestani ja Delftin posliinilautasten sinisistä väleistä. Synnyin Rotterdamissa ja vietin lapsuuteni ensimmäiset neljä vuotta siellä, Kirsi-Marja Tynkkynen kertoo.

– Isäni toimi merimiespappina Rotterdamin Merimieskirkossa, ja hänen rakennuttamansa sauna Merimieskirkon takapihalla on siellä yhä käytössä.

Kisun sinisen maailman akvarelleissa ja patsaissa on lähinnä kotimaisia eläimiä, lemmikkejä ja luonnoneläimiä kuten mäyrä, ilves, kettu, kissoja, koiria, hevosia, pöllöjä ja lemmiä. Patsaiden materiaalina ovat sanomalehdet ja tapettiliisteri.

– Äitinikin maalasi aikoinaan.

Kirsi-Marja tuli Tynkkynen sukuun avioliiton kautta. Puoliso Pekka Tynkkynen on Vaaran kylän Tynkkysiä, sukuseuran isäksi kutsutun Aulis Tynkkynen poika.

Pekka ja Kirsi-Marja tapasivat opiskeluaikana Helsingissä.

Teosten sininen väri juontaa lapsuusvuosiin.

–Opiskelimme eri paikkakunnilla, minä Turussa OKL:ssä ja Pekka Helsingissä. Kun opiskelut loppuivat ja valmistuin, samana kesänä menimme naimisiin.

Tutustuessa oli selvinnyt, että Kirsi-Marjan ja Pekan isät olivat luokkakavereita Parikkalan lukion ajalta.

– Se oli mukava tieto meille kaikille.

Kirsi-Marjan isä oli kotoisin Etelä-Pohjanmaan Alavudelta.

–Se, miksi hän kävi koulua Parikkalassa, liittyi luultavasti siihen, että isän serkun perhe Valtonen asui siellä. Serkun perhe oli varmaan pyytänyt, että tule tänne lukioon. Siihen aikaanhan se oli vielä aika tavallistakin.

Kirsi-Marja on kokenut olleensa tervetullut sukuun, on pidetty hyvänä.

–Suvun perinteitä on jatkanut mielellään mökkeilyn yhteydessä.

Niihin kuuluvat rantakala, Vaaran kylätalon kesäkahvila ja perinteiset kylän kesäjuhlat.

–Vaaran kylätalo ja Pekan serkut ovat tulleet entistä läheisemmiksi.

–Sukututkimusta harrastanut appiukko Aulis oli selvästikin tärkeä monelle suvusta kiinnostuneelle. Hän pystyi sanomaan suoralta kädeltä kysyjälle, että olet sitä ja sitä sukua. Tämä hurmasi monet kysyjät, ja kiinnostus omaan sukuunne kasvoi.

Nyt eläkkeellä Kisun ja Pekan eläkepäiviä täyttää mökkeily, kahden kesämökin ja omakotitalon kunnossapito sekä erilaiset kulttuuritapahtumat.

Perheeseen kuuluu neljä aikuista lasta, kaksi lastenlasta sekä 13-vuotias Luca-koira.

Kirsi-Marja Tynkkysen taidetta voi seurata Instagramissa @kirsimarjatynkkynenart ja @kisunsininenmaailma.

Teksti: Tiina Tynkkynen-Hieta, kuvat: Kisu ja Pekka Tynkkynen

Kuvataide on ollut Kirsi-Marja Tynkkyselle harrastus ja työ.

Aseman taidelaiturilla esillä olleita akvarellikortteja.

Televisio-ohjelma antoi idean akvarelliin, joka johti näyttelyyn.

Sodissa vuosina 1918 ja 1939–1945 menehtyneet Tynkkysen

Viiime kesänä paljastettiin Vaaran kyläläisillä isänmaan puolesta kaatuneiden vaaralaisten Pro Patria -taulu. Taulu oli ollut ”evakossa” ja palasi takaisin kylälle. Tilaisuudessa Timo Tynkkynen kertoi seikkaperäisesti kunkin taulussa esiintyvän henkilön taustoista, kotipaikoista, perhesuhteista ynnä muusta. Lisäksi Erkki Laukkanen esitelmöi sotien kulusta. Tuosta sain ajatuksen tutkia tarkemmin Tynkkysten menehtyneitä sotiemme eri vaiheissa.

Tynkkysen vapaa-, talvi- ja jatkosodassa

Vapaussodassa menehtyi neljä Tynkkysen, joista yksi on myös Vaaran taulussa. Hän oli Oskar Albin Tynkkynen, joka syntyi 10.6.1887 Kerimäellä (Vaarassa), osallistui sotaan valkoisten puolella ja kaatui Sortavalassa 4.4.1918. Muut kolme olivat Pietari, Olli ja Juho Tynkkynen, jotka olivat kotoisin Viipurin maalaiskunnasta ja taistelivat punaisten puolella. Pietari kuoli Viipurissa, muiden kohtalosta ei ole tarkempaa tietoa.

Talvisodassa menehtyi kuusi Tynkkysen. Heistä kolme kaatui Kollalla, jossa myös isäni Oskari ja hänen neljä veljeään taistelivat: Oskari, Toivo ja Veikko jalkaväkirykmentin JR 35:n 7. komppaniassa, Kalle-setäni rykmentin elintarvikekolonnassa ja Pekka-setäni 12. divisioonan kevyt osastossa (Kev. Os. 12).

Timo Tynkkynen kirjoittaa: ”Sotapäiväkirjat eivät verkossa aukea mutta olen joskus tulostanut 7.IJR 35 sotapäiväkirjan ajalta 16.10.39 - 27.03.40. 25.1.-40 kirjoitettu seuraavaa: ”Kohdisti ryssä lohkoomme tykistötulen joka kesti koko päivän. Kaatui res.alik. Kosonen Väinö, stm Tynkkynen O ja Koistinen O jotka kaikki aiheutti kranaatti. Haavoittui kaikkiaan 7 joista 4 vaikeasti. Kaatui JR 35:ssä 22.1.-40 Tynkkynen Arvo, setä ja vähän aiemmin Tynkkynen Eero, eno ja Jouko Tynkkysen setä.”

Jatkosodan hyökkäysvaihe vaati kahdentoista Tynkkysen hengen. Asemasotavaiheessa menehtyi kaksi ja torjuntataisteluissa kahdeksan Tynkkysen. Lapin sodassa en tiedä yhtenkään Tynkkysen kaatuneen.

Vapaussodassa kuolleet Tynkkysen

Nimi, sotilasarvo ja ammatti	Syntynyt	Kuollut	Yksikkö	Hauta	Sukuhaara
Oskar Albin, maanviljelijä, (valk)	10.6.1887 Kerimäki	4.4.1918 Sortavala		Punkaharju	Vaaran Tynkkylän-Villasen-Välituvan sukua
Pietari, työmies, (pun)	1882 Viipuri mik	Viipuri			
Olli, puuseppä, (pun)	1875 Viipuri mik				
Juho, metallityöläinen, (pun)	1873 Viipuri mik				

Talvisodassa kuolleet Tynkkysen

Nimi, sotilasarvo ja ammatti	Syntynyt	Kuollut	Yksikkö	Hauta	Sukuhaara
Eero Olavi, korpraali, maanvilj., poika	24.4.1916 Kerimäki, Alapeikka Vaara 1	15.1.1939 Kollaa	7./III/JR 35	Punkaharju	Vaaran Mehtolanniemen sukua
Arvo Johannes, alikersantti, talollisen poika	14.7.1916 Kerimäki, Villanen Vaara 4	22.1.1940 Kollaa	7./III/JR 35	Punkaharju	Vaaran Tynkkylän-Villasen-Välituvan sukua
Otto, sotamies, maanviljelijä	26.1.1919 Kerimäki	25.1.1940 Kollaa	7./III/JR 35	Punkaharju	Turtianniemi
Juho, sotamies, liikemies	19.2.1889 Kesälahti	16.2.1940 Koivisto, Humalajoki	3./III/JR 11	Helsinki, Hietaniemi	
Onni Armas, alikersantti, autonkuljettaja	25.5.1912 Kerimäki	2.3.1940 Viipuri mlk (katosi, julistettu kuoliaksi)	Er.P 24	Punkaharju	Vaara Pienilahti
Olli, sotamies, sekatyömies	10.8.1895 Kerimäki	13.3.1940 Kuhmo	5./II/JR 65	Kerimäki	Vaaran Mehtolanniemen-Vanhan Villasen sukua

Jatkosodan hyökkäysvaiheessa kuolleet Tynkkysen

Nimi, sotilasarvo ja ammatti	Syntynyt	Kuollut	Yksikkö	Hauta	Sukuhaara
Viljo Paavali, sotamies	13.6.1918 Kerimäki	6.7.1941 (haavoittui 5.7., kuoli matkalla 20. KS)			Vaara
Olavi, sotamies	16.4.1901 Sääminki	7.7.1941 Uukuniemi	6./JR 28	Rantasalmi	Vanhan Kosolan sukua
Väinö, sotamies, työmies	21.9.1910 Punkaharju	4.8.1941 Tyrjä	7./JR 7	Punkaharju	
Vilho, jääkäri, sihteerimies	10.5.1912 Savonlinna	5.8.1941 Ruokolahti	Is.J	Imatra, Tainionkoski	
Uuno, alikersantti, työmies	15.8.1916 Ruokolahti	31.8.1941 Kivennapa	2./Kev.O s. 7	Imatra, Tainionkoski	Vanhan Kosolan sukua
Olavi, kersantti, aliupseeri	1.8.1918 Savonlinna	4.9.1941 Koivisto, Humalajoki	111. Kv.It.Ptri	Savonlinna, Talvisalo	
Sulo Mauri, sotamies, maanviljelijä	22.9.1912 Kerimäki	9.9.1941 Ohta	TykK/JR 28	Punkaharju	
Jalmar Johannes, korpraali, työmies	17.11.1905 Sortavala mlk	29.9.1941 Tseusajoki	KrhK/JR 25	Kouvola, Karhunkangas	
Heikki, sotamies, sekatyömies	25.7.1923 Sääminki	3.11.1941 19. SotaS	413. IsK	Savonlinna, Talvisalo	
Leevi Johannes, korpraali, konttoristi	14.11.1920 Viipuri	22.11.1941 Maaselkä	4./JR 4		
Oskari, korpraali, kelloseppä	3.2.1912 Terijoki	17.12.1941 Syväri (kaatui, evakuoitu, haudattu)	5. Er.Lin.K		
Toivo, sotamies, maanviljelijä	19.2.1904 Kerimäki	20.12.1941 Vuotta	27. TykK	Punkaharju	Vaaran Alapihan sukua

Jatkosodan asemasodassa kuolleet Tynkkys

Nimi, sotilasarvo ja ammatti	Syntynyt	Kuollut	Yksikkö	Hauta	Sukuhaara
Matti, kersantti	12.5.1893 Sortavala mlk	19.11.1942 Mäkiluoto	1. RPr Toim.K	Helsinki, Malmi	
Alvar Otavi, sotamies, maatyömies	7.1.1918 Kerimäki	16.5.1944 Riihiön lohko, Lappalaisen- mäki	2./JR 49	Kerimäki	

Jatkosodan torjuntavaiheessa kuolleet Tynkkys

Nimi, sotilasarvo ja ammatti	Syntynyt	Kuollut	Yksikkö	Hauta	Sukuhaara
Unto Matias, korpraali	2.4.1923 Punkaharju, Villanen Vaara 4	15.6.1944 Novaja- Kirjasalo-tie	2./JR 49	Punkaharju	Vaaran Tynkkylän-Villasen- Välituvan sukua
Olli, kersantti, maanviljelijä	21.2.1919 Kerimäki	21.6.1944 Lotinapelto (kaatui, ruumis jäi kentälle, tuhoutui)	2. KKK/JR 2	Kerimäki	
Einari Johannes	27.4.1918 Sääminki	24.6.1944			
Henrik Juhana, alikersantti	7.3.1909 Punkaharju	25.6.1944 36. KS (kuoli haavoittu- neena)	27. TykK	Punkaharju	
Taito Juhana, jääkäri	4.7.1921 Kerimäki	26.6.1944 Viipuri mlk, Aniskala (jäi kentälle, tuhoutui)	1./JP 2	Kerimäki	
Erkki Ilmari, sotamies, koneenhoitaja	14.1.1922	9.7.1944 Impilahti, Lemetti	8./JR 45	Rääkkylä	
Jouko Hannes, luutnantti, rautatietiläinen	2.1.1920 Mikkeli mlk	30.7.1944 Ilomantsi, Ilaja	1./Kv.Pst o 12	Mikkeli msk	
Onni Albin, korpraali, maanviljelijä	31.12.1918 Sääminki	15.8.1944 13. SotaS	1./Viesti P 34	Savonlinna, Talvisalo	

Joukko-osastoja, joissa Tynkkysia palveli

Talvisodan jalkaväkirykmentti 35 (JR 35) perustettiin Savonlinnan suojeluskuntapiirin toimesta Savonlinnassa 9.–15.10.1939. I pataljoona koostui Jo-roisten, Varkauden, Kangaslammin ja Leppävirran reserviläisistä, ja II pataljoona Rantasalmen, Sulkavan ja Enonkosken reserviläisistä. III pataljoona koottiin Punkaharjun ja Kerimäen miehistä, ja näin ollen se kosketti eniten Tynkkysia.

Rykmentti siirtyi junakuljetuksella Roikonkosken asemalle, josta se marssi Maistula–Varpajärvi-alueelle 12. divisioonan (12.D) reserviksi. Sodan alettua Suomen joukot vetäytyivät viivyttaen Kollaanojen tasalle. I pataljoona ryhmittyi puolustukseen lohkon vasemmalle sivustalle Kollaanojärven pohjoispuolelle. Keskellä maantien ja rautatien suunnassa puolusti osia JR 34:stä, ja III/JR 35 sai tehtäväkseen huolehtia oikeasta sivustasta Koivujärven–Joutsenlampien–Vesisuon alueella. II pataljoona ja elintarvikekolonna alistettiin 13.D:n lohkolle Kitelän–Koirinojan alueelle muun muassa rantasalmelaisille surullisen kuuluisalle Petäjäsaarelle.

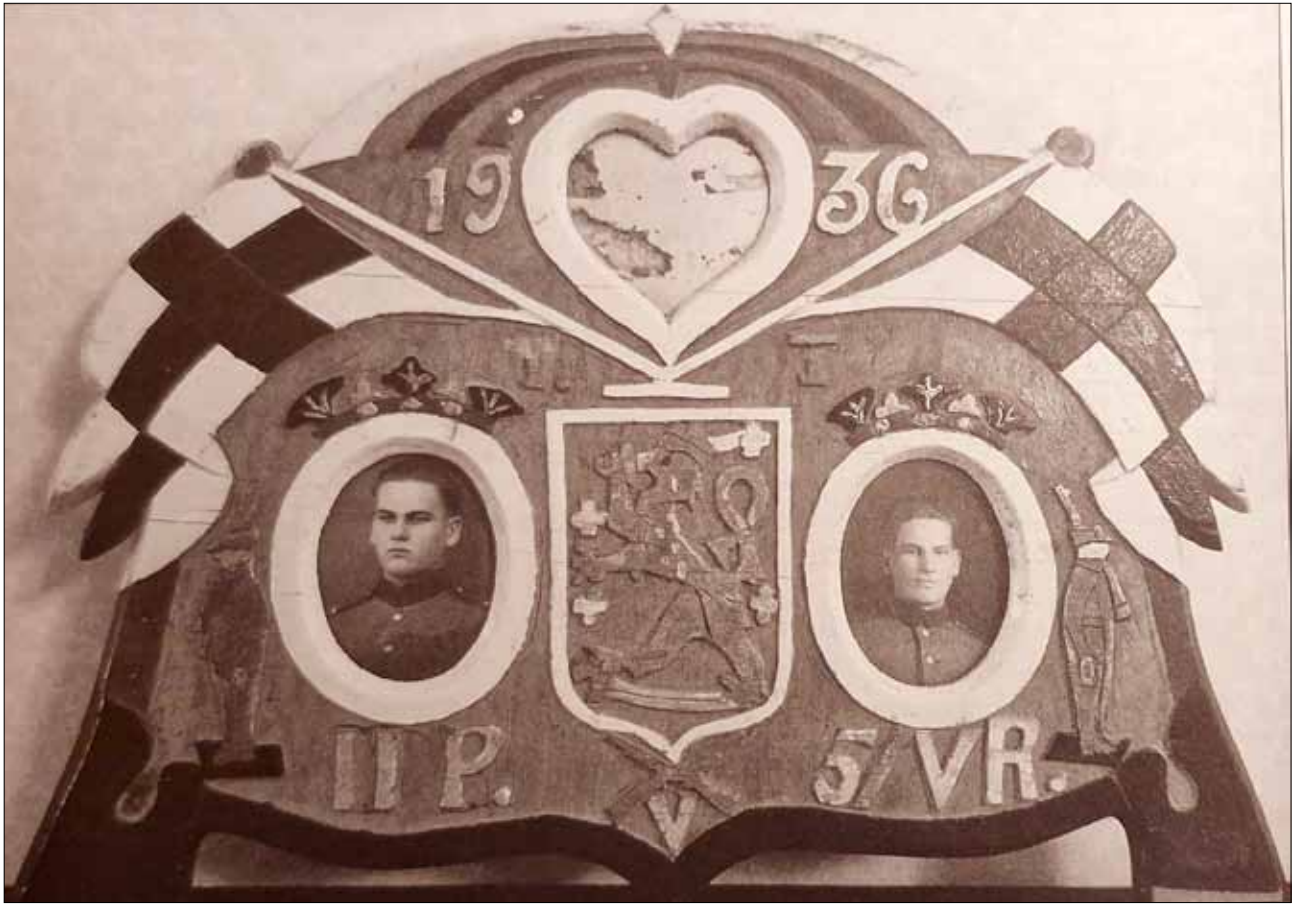
JR 35:n pataljoonat kestivät Kollaalla sodan loppuun saakka. II pataljoona palautettiin rykmentin yhteyteen, ja eri siirtymävaiheiden jälkeen joukko kotiutettiin Liperissä. 12.D:n joukoista muodostettiin rauhan ajan 7. Prikaati.

Hartaus Kollaalla talvisodan aikana. Kuva: SA-kuva.

Sodissa kaatuneet Tynkkys yhteensä

Vapausota	4
Talvisota	6
Jatkosota, hyökkäysvaihe	12
Jatkosota, asemasota	2
Jatkosota, torjuntavaihe	8
Yhteensä	32

Toivon puhdetyö jatkosodan asemasotavaiheelta. Kuvassa Toivon varusmiespalvelusvuosi ja palvelusyksikkö Viipurin Rykmentin II pataljoonan 5. komppania. Taulun ylälaudassa on peili ja vaakunan vieressä veljesten Toivon ja Oskarin valokuvat.

Jatkosodan JR 7, ”Tyrjän rykmentti”, perustettiin Savonlinnan Pääskylahdessa täydentäen 7. Prikaatin runkoa. Taistelujen tie alkoi Parikkalan Tyrjän kylältä jatkuen Ihalan kautta Lahdenpohjaan. Laatokan rannasta rykmentti siirrettiin Ohtaan (vanhan rajan takana) Viipurin kaakkoispuolelle. Neuvostoliiton aloitettua suurhyökkäyksensä kesäkuussa 1944 vetäytyi rykmentti taistellen Siiranmäen, Kirkkojärven–Punnuksen, Salmenkaidan ja Äyräpään kautta Vuosalmeen, josta se välirauhan tultua vetäytyi vanhan rajan taakse. Rykmentti kotiutettiin 25.9.1944 Ruokolahdella.

Jatkosodan JR 28 oli myös Savonlinnan suojeluskuntapiirin perustama 2. divisioonan joukko. Rykmentin esikuntakomppania ja kolonna perustettiin Savonlinnan Kaartilassa 17.6.1941. I pataljoona (I/JR 28) perustettiin 18.6.–20.6.1941 Kerimäen Kumpurannassa. Samaan aikaan II pataljoona (II/JR 2) perustettiin Rantasalmella ja III pataljoona (III/JR 28) Joroisissa.

Rykmentti siirtyi 20.6.1941 Kesälähdän Rajavaaraan. Taisteluvalmiudessa

rykmentti oli 27.–28.6. Saaren Mikkolanniemellä. Rykmentti eteni taistellen 30.6. alkaen Pääsiäisvaaran, Sikopohjan ja Ristilahden kautta Sammallammelle, jossa se oli 10.–30.7. reservissä. Taistelut jatkuivat Akkaharjun, Mensuvaaran ja Ahvenjärven kautta reserviin Lahdenpohjaan.

Vain kahden päivän huilin jälkeen rykmentti siirtyi 22.–23.8. Kannakselle Ohtaan. Vuoden 1942 alussa rykmentti osallistui taisteluihin Riihiössä, 23.3.1942 se siirrettiin Raivioon ja sieltä edelleen Pääskylahteen, josta se kotiutettiin 3.4.1942.

Vielä lyhyt tiivistelmä JR 25:n vaiheista. Rykmentti perustettiin Anjalassa kesä-heinäkuun 1941 vaihteessa, sieltä se siirtyi Vainikkala–Rapattila-alueelle ja aloitti hyökkäyksen 22.–23.8. Nuijamaa–Vainikkala välillä. Rykmentti osallistui Viipurin valtauksen, minkä jälkeen se siirtyi Kouvolan, Pieksämäen ja Joensuun kautta Jessoila–Säämäjärvi-alueelle Itä-Karjalaan. Eri vaiheiden ja taistelujen jälkeen rykmentti osallistui Karhumäen valtauksen ja asemasotaan

Liistepohjan lohkolla. Neuvostoliiton suurhyökkäyksen alettua rykmentti sai jälleen komennuksen Karjalan Kannakselle, jossa se osallistui torjuntataisteluihin Summassa, Sainiossa, Näätalässä ja Ihantalanjärvi–Salojärvi–Kokkoselkä-alueella. Välirauhan synnyttävä rykmentti siirtyi Moskovan rauhan rajalle ja edelleen Annikkala–Korkia-aho-alueelle ja lopulta 10.–20.11. Kouvolan seudulle kotiutettavaksi.

Lähteet:

Timo Tynkkysen esitelmän lisäksi olen käyttänyt apunani Sotasampoa ja Sotapolkua, jotka ovat erinomaisia internetistä löytyviä tietolähteitä sodanajan joukoista ja niiden liikkeistä, taisteluista ja henkilöistä. Lisäksi apunani ovat olleet Tynkkysten sukutaulut sekä useat eri kirjalähteet talvi- ja jatkosodasta.

**Esko Oskarinpoika Tynkkynen
Välituvan sukua**

Isän sotapolku ja elämä Uukuniemellä

Perheemme sukuhistoriaa täydentääkseni kiinnostuin isän osallistumisesta jatkosotaan. Taustalla oli myös lukemani Alpo Juntusen kirja Paasikivestä ja tämän geopolittisesta ajattelusta. Siinä käydään seikkaperäisesti läpi Suomen ulkopoliittikkaa ja rauhanneuvotteluja Neuvostoliiton kanssa aina itsenäisyytemme alkuajoista. Taustalla oli oma tietoisuuteni Erkki-isän osallistumisesta itsenäisyytemme turvaamiseksi vain 19-vuotiaana sekä hänen kertomuksensa yhteisissä saunomisissa ja tarinat Äyräpäästä ja Siiranmäestä sekä vilahtelevat maininnat muun muassa upseereista Martela ja Pajari.

Vajaan neljän kuukauden suoje-luskuntapalvelun jälkeen isä sai kutsun palvelukseen, joka alkoi lokakuussa 1941. Tuohon mennessä Suomen 2. Divisioona eli Murtajadivisioona oli jo edennyt Laatokan länsirannalle, joten isän rintamapalvelus suuntautui Karjalan kannak-

selle. Isän sotilaspassin säilyminen meille jälkipolville valaisee hänen osallistumistaan asemasotaan ja viivytystaisteluihin Inkerin Siiranmäestä aina Vuosalmensuuntaan. Isän palvelusyksiköksi muodostui Esikuntakomppania I Jalkaväkirykmentti 49:ssä. Hänen tehtävänsä oli toimia lähettinä, minkä lisäksi hän oli saanut koulutuksen lääkintämieheksi. Isä vapautui palveluksesta marraskuussa 1944.

Isoisäni Jalmari sairasti vakavaa soke-ritautia eli diabetesta, eikä sen vuoksi saanut rintamakomennusta. Perheemme oli saanut valmiiksi uuden kaupparakennuksen Uukuniemen Niukkalassa talvisodan aikaan. Jatkosodan jälkeen Jalmari sai sisäasiainministeriön määräyksellä toimia evakuoinnin seurausten selvittelyä varten perustetussa hoitokunnassa tammikuussa 1945. Hänet oli syksyllä 1941 nimitetty sotilashallinnon alaisen Uukuniemen esikunnan toiseen jaos-

toon, jonka tehtävänä oli ollut Uukuniemen jälleenrakennus. Sairauden murtamana Jalmari menehtyi 16.1.1945. Perheen vastuun ottivat tämän jälkeen sodasta palannut isäni ja hänen leskeksi jäänyt äitinsä, Hilma-mummoni. Isäni meni naimisiin Saarelta kotoisin olevan Maire Neuvosen kanssa kesäkuussa 1944 ja heille syntyi ensimmäinen lapsi Anneli joulukuussa 1945.

Tämän kertomuksen selvittäminen on antanut minulle taustatietoa perheemme vaiheista noina vaaran vuosina. Se on myös entisestään vahvistanut ymmärrystä ja kunnioitusta vanhempieni elämää ja kokemuksia kohtaan. Kyselyäni ystäviltäni heidän isänsä osallistumista sotaan noina vuosina yllättävän harvalla heistä on tarkempaa historiatietoa asiasta.

Hannu Tynkkynen
Uukuniemen Kunnan sukuhaara

Hannu Tynkkynen.

Tynkkysen elävät ajassa

Suomen elinkeinorakenne on muuttunut radikaalisti viimeisen sadan vuoden aikana. 1920-luvulla alkutuotannon osuus, johon kuuluvat maanviljelys sekä metsä- ja kalatalous, vastasivat noin 25 prosentin osuutta työllisestä väestöstä, teollisuuden, rakentamisen ja palveluiden vastatessa puolestaan noin 20 prosentin osuutta. 2020-luvulle tultaessa alkutuotannon osuus on laskenut 3 pro-

sentiin ja muiden sektoreiden osuus noussut noin 45 prosenttiin. (Lähde: Tilastokeskus ja Suomen Pankki)

Lyhyesti sanottuna yhteiskuntamme on muuttunut sadassa vuodessa työvoimaltaan maa- ja metsätalousvoittoisuudesta toisen maailmansodan jälkeen ensin teollisuus- ja palvelualojen ja 1980-luvulta eteenpäin yhä vahvemmin tutkimukseen ja uuteen tietoon nojaa-

vaksi yhteiskunnaksi. Tämä kehitys on johtanut yhdessä työpaikkatarjonnan ja kouluttautumisen seurauksena merkittävään muuttoliikkeeseen maan sisällä. Sama kehitys näkyy vahvasti sukuseuramme eri sukuhaarojen ammatillisessa kehittämisessä. Tässä artikkelissa otamme esimerkiksi Klemetilän Tynkkysten sukuhaaran.

Kuvituskuva. Pixabay, Rousseau .

Nuotankäyttöä. Kuvaaja: Jorma Heinonen, 1948.

Suomalaisugrilainen kuvakokoelma. Museovirasto.

Tynkkylänmäen Klemetilän Tynkkysiä

Tynkkylänmäen Klemetilän Tynkkysiin kuuluvat Paavojen ja Mattien sukuhaarat, joissa molemmissa on jälkeläisiä Lappeenrannasta. Paavo Tynkkysellä (s. 1685) oli neljä lasta: Jöran, Abrami, Henrik ja Petter. Näistä Henrikin (s. 1726) jälkeläisiin kuuluu alenevassa sukupolvessa vuonna 1868 Kerimäellä syntynyt Antti. Antin vuonna 1902 syntyneelle Yrjölle syntyi vaimonsa Lauran, o.s. Kilkinen, kanssa uudessa kotipaikassa Lappeenrannassa vuosina 1932–1944 viisi poikaa: Heikki Olavi, Kalle, Pekka ja Matti sekä Risto Pekka, joka menehtyi jo pienenä. Pekalle syntyivät avioliitosta Eevan (o.s. Luomala) kanssa veljekset Tero ja Veli-Pekka vuosina 1969 ja 1972. Veljekset edustavat näin ollen sukuhaaran yhdeksättä sukupolvea ja heidän lapsensa kymmenettä sukupolvea.

Talonpojista opintietä uusiin ammatteihin

Klemetilän suvun vaiheita on aiemmin käsitelty ansiokkaasti vuonna 2016 julkaistussa Tynkkysten sukukirjassa. Kuudennen sukupolven Antti (1868–

1948) harjoitti maataloustuotteiden kauppaa jo Kerimäen Paasiniemestä käsin ja jatkoi torikauppiaana muutettuaan Lappeenrantaan vuonna 1907.

Antin poika Yrjö on ollut suvun ensimmäinen ylioppilas vuonna 1922, ja jatkoi opintoja kauppakorkeakoulussa ekonomiksi. Vuonna 1928 Yrjö siirtyi sittemmin appiukkonsa Anton Kilkinen palvelukseen, jonka liiketoimintaa vauhditti menestyksellä vientiin suuntautunut egyptinparrakauppa ensimmäisen maailmansodan jälkeen sekä muun muassa halkokauppa ja paperipuutoimitukset Kaukaan tehtaille. Yrjö osallistui yrityksen kauppaneuvotteluihin Pariisissa toisen maailmansodan jälkeen.

Kalle valmistui metsäteknikoksi nuoremman Heikki-veljen suunnattua konealalle ja Volvo AB:n palvelukseen Helsinkiin. Veljekset Heikki ja Kalle sopivat yhdessä Ville Issakaisen kanssa Volvoedustuksen saaneen Auto-Killan perustamisesta vuonna 1964 Lappeenrantaan sekä Imatralla. Erinäisten omistusrakenteiden jälkeen liike jäi lopulta vuonna 1986 Heikille, joka luopui yrityksestä myöhemmin. Auto-Killalla oli liike myös Savonlinnassa. Heikin ja Kallen lapsissa on muun muassa merikapteeni

ja sisustusarkkitehti.

Yrjön poikia ovat myös Pekka (1943–1989) ja Matti (1944–). Näistä Pekka opiskeli venäjän kielen Helsingin yliopistossa ja toimi sekä puolustusvoimien että ulkoministeriön palveluksessa muun muassa Varsovassa 1970–1972 ja Moskovassa 1972–1980. Matti valmistui mittaus- ja säätötekniikoksi toimien puolustusvoimien Viestikolaitoksella Helsingissä ja sittemmin Nixdorfilla huoltoedustajana muun muassa Kotkassa ja Lappeenrannassa. Matti asuu tätä kirjoitettaessa Lappeenrannassa.

Matin neljästä lapsesta Tomi on valmistunut terveysalan maisteriksi, Miia sairaanhoitajaksi, Hannu lentokoneiden suihkumootoreiden testaajaksi ja Vesa sekä autoalalle että lähihoitajaksi. Mainittakoon, että Matti on organisoinut todella hienon dokumentti- ja valokuva-arkiston tässä kuvatuista sukuhaaroista sekä toiminut aiemmin myös sukuseuran hallituksen jäsenenä.

Pekan ja Eeva-vaimon poikien Teron ja Veli-Pekan opittua venäjän kielen Moskovan vuosinaan he jatkoivat kielen opiskelua Helsingin Suomalaisessa Yhteiskoulussa 1980-luvulla. Veli-Pekkaa kiinnosti ylioppilaskirjoitusten jälkeen maantieteen lisäksi myös sotilasura. Hä-

net hyväksyttiin merisotakouluun, mutta hän valitsi maantieteen opinnot. Suvussa on aikaisemmin ollut myös upseereita kuten hänen äitinsä isä everstiluutnantti Oiva Luomala, joka palveli Lappeenrannassa Uudenmaan Rakuunapataljoonan komentajana 1960–1965. Veli-Pekkaa kiinnostivat ympäristöasiat sekä ihmisen ja luonnon suhde. Lopputulemaksi muodostuikin Venäjän maantieteen ja ympäristöpolitiikan tutkimussarka. Hän suoritti tohtorin tutkinnon vuonna 2007 ja toimii Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutin Venäjän ympäristöpolitiikan professorina sekä Venäjän energia- ja luonnonvarapolitiikan dosenttina Maanpuolustus- korkeakoulussa.

Tero puolestaan opiskeli kaupalliselle alalle ja on nykyisin Fazer-konsernin

kaupallisen yksikön johtaja. Tätä ennen hän on toiminut liikkeenjohdon kansainvälisissä tehtävissä muun muassa Amer Sportsilla ja Procter & Gamblella.

Kysymys Veli-Pekalle: Kun katsot sukusi ammatillisen suuntautumisen kehitystä viimeisen sadan vuoden ajalta, millaisia ajatuksia se sinussa herättää?

– Suomen elinkeinorakenteen muutoksen ja siihen keskeisesti liittyvän kaupungistumisen näkökulmasta minun urani peilaa tätä muutosta hyvin. Poikkeuksellista on kuitenkin se, että sukuhaaran edustajana olen koulutettu yliopistossa kolmannessa polvessa. Kun Ukko-Yrjö eli ukkini opiskeli Helsingin Kauppakorkeakoulussa 1920–30-luvuilla, korkeakoulutettujen osuus Suomen väestöstä oli vain prosentin luokkaa. Se vertautuu minun tohtorintutkintooni,

sillä valmistumisvuotenani olin sukuhaaran ensimmäinen tohtori. Tuolloin vuonna 2007 tohtoreita oli vain alle puoli prosenttia väestöstä.

Sukuhaaramme osoittaa, että olemme olleet niin sanottuja kellokkaita, eli olemme kulkeneet elinkeinorakenteen muutoksen ja kaupungistumisen eturintamassa, sillä varhaisen kouluttautumisen lisäksi muutimme maaseudulta maantakeskukseen sukupolvi ennen muuta Suomea. Se, että olen muuttanut suurkaupungeista, kuten Moskova, Helsinki ja Tukholma, takaisin maakuntakeskukseen Tampereelle, sopii sekin hyvin keskimääräisen kvartaalisektorin eli tutkimuksen ja tuotekehityksen parissa työskentelevän pirtaan.

Hannu Tynkkynen

Yrjö Tynkkynen perhe vuonna 1948. Takana Heikki ja Kalle, keskellä Yrjö ja Laura, edessä Pekka ja Matti.

Miten voimme tutustua sukuumme paremmin?

Sukuseuramme isä Aulis Tynkkynen teki valtavan työn aloittaessaan sukumme tutkimisen ja jatkaessaan sitä usean vuosikymmenen ajan. Auloksen ansiosta meillä on paljon tietoa omasta suvustamme. Tämä tieto on hyvä lähtökohta meille kaikille, joita kiinnostaa oman sukuhaaran tutkiminen tarkemmin.

Auloksen aloittaessa sukututkimuksen 1990-luvulla täytyi tietoa etsiä menemällä paikan päälle arkistoihin. Nykyisin suvun tutkiminen on helpompaa, koska iso osa arkistoista on digitoitu sähköisiin tietokantoihin, joihin pääsee tutustumaan oman aikataulun mukaisesti vaikka kotisohvalta tai kesämökin laiturilta.

Mistä sitten kannattaisi lähteä liikkeelle, jos suvun tutkiminen kiinnostaa? Ehkä tärkein neuvo on se, että tietoa kannattaa etsiä mahdollisimman monesta eri lähteestä. Kun useat eri lähteet tukevat toisiaan, voit olla melko varma siitä, että löytämäsi tieto on oikeaa.

1. Tutustu sukulaisiisi ja haastattele heitä. Erityisesti vanhemmilta suvun jäseniltä saat tietoa suvun edesmenneistä jäsenistä ja suvun historiasta. Oivallinen paikka sukulaisten tapaamiseen ja haastatteluun on sukujuhla, joka järjestetään kolmen vuoden välein.

Seuraava sukujuhla on tänä vuonna 2.8.2025, joten pääset tapaamaan ison

joukon sukulaisia jo hyvinkin pian.

Saat sukujuhlasta lisätietoa tämän lehden viimeiseltä sivulta sekä seuraamalla suvun internetsivuja ja Instagram- ja Facebook-tilejä. Vaikka sukututkimusta tehdäänkin pääasiassa kirkonkirjoja ja muita virallisia asiakirjoja ja aineistoja tutkimalla, antaa suullinen perimätieto usein kimmokkeen tiedonhaukalle, ja suullisen tiedon voi sitten varmistaa kirjallisista lähteistä.

2. Tutustu Tynkkysten sukukirjaan, johon on koottu kattavasti tietoa suvusta. Kirja ei ole kaiken kattava teos, eikä se sisällä samaa määrää tietoa kaikista sukuhaaroista, mutta saat siitä kuitenkin runsaasti tietoa.

Jos huomaat, että kirjasta puuttuu jokin olennainen tieto, joka sinulla jo on, ilmoita siitä hallituksen jäsenille. Jossain vaiheessa kirjasta tehdään varmasti uudistettu painos tai jatko-osa, jolloin puuttuvia tietoja voidaan lisätä uuteen kirjaan.

3. Osallistu sukututkimuskursseille. Kurssilla tutustut sukututkimuksen menetelmiin ja periaatteisiin sekä opit hyödyntämään kirkonarkistoja, tuomiokirjoja, verotukseen liittyviä asiakirjoja ja muita lähteitä. Kurssilla opit myös käyttämään nykyajan teknisiä välineitä tiedonhaussa

Sukututkimuskursseja järjestävät useat eri tahot ja koulutusta on saatavilla

myös etäyhteydellä. Esimerkiksi Suomen Sukututkimusseuralla on laaja koulutustarjonta: <https://www.genealogia.fi/koulutus/>. Kevään aikana myös Ruokolahdella sijaitseva STEP-opisto järjestää kaksi sukututkimuskurssia: 6.-7.5.2025 Nykyajan sukututkija <https://step.fi/course/nykyajan-sukututkija/>, sekä 3.-4.6.2025 Köyhät, sairaat ja vammaiset sukututkimuskurssi <https://step.fi/course/koyhat-sairaat-ja-vammaiset-sukututkimuskurssi/>.

4. Tutustu digitoituihin lähteisiin. Sukuseuran uusituilla kotisivuilla on pitkä lista linkkejä, joiden kautta pääset etsimään tietoa. Muun muassa yli 100 vuotta vanhoja kirkonkirjoja pääset selaamaan Kansallisarkiston Astia-palvelussa: <https://astia.narc.fi/uusiastia/index.html>.

5. Ota yhteyttä sukuseuran hallituksen jäseniin. Kerro, mikä sinua kiinnostaa. Millaista toimintaa voisimme järjestää, miten voisimme lisätä mahdollisuuksia tutustua toisiimme?

Kerro myös, jos haluat itse osallistua sukuseuran toimintaan jollain tavalla. Tehdään sukuseurastamme yhteistyöllä sellainen, että jokainen suvun jäsen tuntee olevansa merkittävä osa sukua.

Sonja Tynkkynen

Tynkkynen sukuhaarat Aulis Tynkkynen jaotuksen mukaan

Karvilan -,	Vaaran Mehtolanniemen-
Kesälähden -,	Vanhan Villasen -,
Klemettilän -,	Vaaran Mehtolanniemen-
Mikkolanniemen Juvan -,	Naattiniemen -,
Sortavalan maalaiskunnan -,	Vaaran Tynkkylän-
Turtianniemen -,	Kumpurannan -,
Tynkkylänmäen Heikin -,	Vaaran Tynkkylän-Villasen-
Tynkkylänmäen Ollin -,	Välituvan -,
Tynkkylänmäen Petterin -,	Vaaran Alapihan-Pahatson -,
Uukuniemen Kummun -,	Vanhan Kosolan - ja
Vaaran Alapihan -,	Vuoriniemen Tynkkysen

Kun mennään 30 vuotta taaksepäin, oli vuosi 1995. Sain silloin lahjaksi kameran.

Ensimmäiset kuvani olivat toukokuun 23. päivältä, kun nurmikko jo vihersi ja tulppaanit ja narsissit kukkivat. Olimme etupihalla viettämässä lämpimän päivän iltaa vanhempieni ja siskoni kanssa.

Tuo aika toukokuussa yhdistyy yhä mielessä noihin valokuviin. Kuvaaminen on ollut siitä lähtien minulle merkityksellistä – kauniiden ja tärkeiden hetkien tallentaminen. Tuona kameran ensimmäisenä vuonna kuvasin myös muun muassa pappani 70-vuotisjuhlaa. Mummolan kaunis syysvärinen pihlajakin tallentui kuvaan.

30 vuotta sitten perustettiin myös Tynkkynen sukuseura. 1990-luvun alkupuolella olin sukutapaamisessa Vaarassa, ja erääseen kuvaan kokoontui meitä pikkuserkuksia iso joukko.

Setäni Pekan, sukulehden taitavan taittajan, sukukirjan kanteenkin tallennettu piirros, jossa sukulaiset tervehtivät toisiaan ja esittäytyivät kukin Tynkkysiksi, liittyy ajatuksissani tuonne 1990-luvun kokoontumiseen Vaarassa.

Kuvat ja suku ovat sittemmin kietoutuneet yhteen. Olen valokuvannut sukua monissa juhlissa ja yrittänyt tallentaa juhlahetkiä ja sukulaisen kertomaa myös videolle. On tuntunut yhtä tärkeältä kuvata myös arkea.

SUKUTOUKKA Tallessa tärkeät hetket

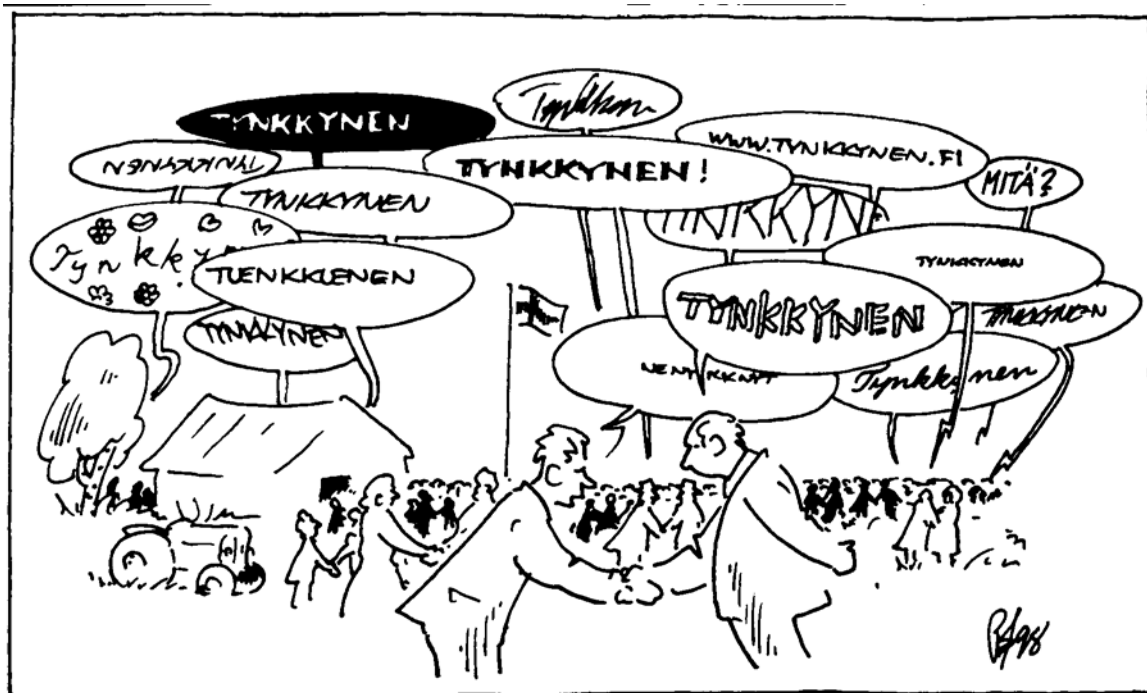
Lapsuuteni ajan sukuun liittyvät kuvat eivät ole omia ottamiani, mutta mielessä nekin. Kävimme useina kesinä Punkaharjulla sukulaisen luona. Sieltä ajoilta juontanee sukurakkaus, joka on vienyt aina paikalle, kun on ollut tilaisuus tavata sukulaisia. Ne ovat huippuhetkiä elämässä.

Aikuisuuteeni ovat jo pitkään kuuluneet sukuseuran jäsenyys, sukuseuran hallituksen jäsenyys, sukulehden tekeminen, sukkukokoukset ja -matkat.

Hallitustoiminta ja sukulehti Nuotta ovat olleet myös arvokas yhteinen harrastus isäni kanssa, kun olemme yhdessä suunnanneet tapaamisiin ja tehneet lehteä. Sukutoiminnassa kuten matkoilla on ollut hienoa tutustua sukulaisiin, viettää aikaa yhdessä, käydä mielenkiintoisissa paikoissa ja tuntea yhteenkuuluvuutta. Aina toivoisi, että vielä enemmän meitä löytäisi näihin yhteisiin tapaamisiin. Teidät kaikki sukulaiset haluaisin tavata, joita en ole vielä tavannut, ja tutuksi tulleet uudestaan!

Sukuseurassa on hienoja esikuvia, konkareita, jotka ovat alusta asti vuodesta toiseen ottaneet vastuun siitä, että homma toimii. Suuret kiitokset! Joensuussa opiskellessani sain tutustua sukuseuran isään Aulikseen, yhteen esikuvista.

Suku on kuin joulu, viivähti ajatus mieleen viime joulukuussa, sukuasioita ajatellessa. Molemmista tulee hyvä ja lämmin olo. Näin keväällä voi sanoa, että suku on yhtä lailla kuin kevätaurinko. Onnea meille, jotka kuulumme 30-vuotiaaseen sukuseuraan! Jotta se pysyy, tarvitaan tekijöitä ja mukanaolijoita. Tervetuloa hallitukseen, sukkukokouksiin ja matkoille! Harvassa taitavat olla ne, jotka ovat sitä katuneet, että suku ja juuret ovat tulleet tutummiksi. Ja kuten aiemmin monesti sanottua, seura on aina hyvää.

...sukujuhlassa sanottua...

SUKUJUHLA 2.8.2025

Sukuseuramme 30-vuotisjuhla lähestyy!

Sukuseuramme täyttää tänä vuonna upeat 30 vuotta, ja tätä merkkipaaluja juhlistamme yhdessä sukujuhlalla.

Päivämäärä: 2.8.2025

Paikka: Vaaran kylätalo, Vaarantie 301–315, Punkaharju

Laita päivä kalenteriisi ja valmistaudu viettämään unohtumatonta juhlapäivää hyvässä seurassa. Juhlapäivän alussa pidetään sääntömääräinen sukokokous, minkä jälkeen aloitetaan sukujuhla.

Päivän kuluessa on tarjolla tulokahvit, lounas ja lähtökahvit sekä monipuolista ohjelmaa kaiken ikäisille sukuseuran jäsenille. Osallistumismaksu aikuisille on noin 30 €. Hinnasta, päivän ohjelmasta, aikataulusta ja ilmoittautumisohjeista tiedotetaan tarkemmin huhtikuun puolivälin jälkeen kotisivuilla sekä jokaiselle jäsenelle lähettävässä jäsenkirjeessä. Laita siis seurantaan kotisivut: www.tynkkysensukuseura.fi ja seuraa myös sähköpostiasi.

Sukujuhlaan saapuvia haastamme lähettämään ja tuomaan mukanaan sukulaisiin liittyviä kirjoitettuja muistoja ja kuvia, jotta saisimme niitä talteen mahdollisimman paljon. Kuvia ja tekstejä voi lähettää jo ennen sukujuhlaa sähköpostilla Tiinalle ja Sonjalle osoitteisiin tiinatyn@gmail.com ja sonja.k.tynkkynen@gmail.com. Kesäkuun loppuun mennessä lähetettyjä kuvia voidaan käyttää juhlaa varten tehtävässä diaesityksessä. Kuvia voidaan julkaista myös sukulehdessä ja sukuseuran nettisivuilla.

TYNKKYSEN SUKUSEURAN HALLITUS

Puheenjohtaja
Esko Tynkkynen
Savonlinna
p. 040 583 6987
tynkkynenesko@gmail.com

Varapuheenjohtaja
Jouko Tynkkynen
Punkaharju
p. 0400 758 775
jouko.tynkkynen@outlook.com

Jäsen, taloudenhoitaja
Osmo Tynkkynen
Kouvola
p. 0400 674 810
osmo.tynkkynen@luukku.com

Jäsen, tiedottaja
Sonja Tynkkynen
Ruokolahti
p. 040 681 7163
sonja.k.tynkkynen@gmail.com

Jäsen
Tuomo Tynkkynen
Kuopio
p. 044 989 4929
tuomo.tynkkynen@gmail.com

Jäsen
Tiina Tynkkynen-Hieta
Iisalmi
p. 044 304 3558
tiinatyn@gmail.com

Jäsen
Mikko Tynkkynen
Lappeenranta
p. 050 522 8812
mikkotynk@gmail.com

Varajäsen
Hannu Tynkkynen
Porvoo
p. 040 701 5170
hannu1.tynkkynen@gmail.com

Varajäsen
Niko Tynkkynen
Parikkala
p. 0440 333 442
ntynkkynen@gmail.com

Hallituksen sihteeri
Katja Tynkkynen
Savonlinna
p. 040 504 8737
tynkkynenkatja@gmail.com

nuoffa

Seuraava Nuotta ilmestyy keväällä 2026.

Päätoimittaja Sonja Tynkkynen
Taitto Pekka Tynkkynen